

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentset versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B****EUROOPA****Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline õhutranspordialane kokkulepe**

(EÜT L 114, 30.4.2002, lk 73)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Decision No 1/2004 of the community/switzerland air transport committee of 6 April 2004 (*)	L 151	1	30.4.2004
► <u>M2</u>	Decision No 3/2004 of the community/switzerland air transport committee of 22 April 2004 (*)	L 151	9	30.4.2004
► <u>M3</u>	Ühenduse/Šveitsi õhutranspordikomitee otsus nr 1/2005, 12. juuli 2005	L 210	46	12.8.2005
► <u>M4</u>	Ühenduse/Šveitsi õhutranspordikomitee otsus nr 2/2005, 25. november 2005	L 347	91	30.12.2005
► <u>M5</u>	Ühenduse/Šveitsi õhutranspordikomitee otsus nr 1/2006, 18. oktoober 2006	L 298	23	27.10.2006
► <u>M6</u>	Ühenduse/Šveitsi õhutranspordikomitee otsus nr 2/2006, 18. oktoober 2006	L 298	25	27.10.2006
► <u>M7</u>	Ühenduse/Šveitsi õhutranspordikomitee otsus nr 3/2006, 27. oktoober 2006	L 318	31	17.11.2006
► <u>M8</u>	Ühenduse/Šveitsi õhutranspordikomitee otsus nr 4/2006, 27. oktoober 2006	L 318	42	17.11.2006
► <u>M9</u>	Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel sõlmitud õhutranspordilepingu alusel loodud ühenduse/Šveitsi õhutranspordi ühiskomitee Otsus nr 1/2007, 5. detsember 2007	L 34	19	8.2.2008
► <u>M10</u>	Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel sõlmitud õhutranspordilepingu alusel loodud ühenduse/Šveitsi õhutranspordi ühiskomitee otsus nr 2/2007, 15. detsember 2007	L 127	58	15.5.2008
► <u>M11</u>	Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel sõlmitud õhutranspordilepingu alusel loodud ühenduse/Šveitsi õhutranspordi ühiskomitee otsus nr 1/2008, 16. detsember 2008	L 40	38	11.2.2009
► <u>M12</u>	Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordi alase kokkuleppe alusel loodud ühenduse/Šveitsi õhutranspordi ühiskomitee otsus nr 1/2010, 7. aprill 2010	L 106	20	28.4.2010
► <u>M13</u>	Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordialase kokkuleppe alusel loodud ühenduse/Šveitsi õhutranspordi ühiskomitee otsus nr 2/2010, 26. november 2010	L 347	54	31.12.2010

(*) Käesolevat akti ei ole eesti keeles avaldatud.

► <u>M14</u>	Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordialase kokkuleppe alusel loodud ühenduse/Šveitsi õhutranspordi ühiskomitee otsus nr 1/2011, 4. juuli 2011	L 187	32	16.7.2011
► <u>M15</u>	Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordialase kokkuleppe alusel loodud ühenduse/Šveitsi õhutranspordi ühiskomitee otsus nr 2/2011, 25. november 2011	L 338	70	21.12.2011
► <u>M16</u>	Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordialase kokkuleppe alusel loodud Euroopa Liidu/Šveitsi õhutranspordi ühiskomitee otsus nr 1/2012, 10. mai 2012	L 128	14	16.5.2012
► <u>M17</u>	Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordialase kokkuleppe alusel loodud Euroopa Liidu/Šveitsi õhutranspordi Ühiskomitee otsus nr 2/2012, 30. november 2012	L 356	109	22.12.2012
► <u>M18</u>	Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordialase kokkuleppe alusel loodud Euroopa Liidu/Šveitsi õhutranspordi ühiskomitee otsus nr 1/2013, 2. detsember 2013	L 12	4	17.1.2014
► <u>M19</u>	Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordialase kokkuleppe alusel loodud Euroopa Liidu/Šveitsi õhutranspordi ühiskomitee otsus nr 1/2014, 9. juuli 2014	L 212	21	18.7.2014
► <u>M20</u>	Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordialase kokkuleppe alusel loodud Euroopa Liidu/Šveitsi õhutranspordi ühiskomitee otsus nr 2/2014, 5. detsember 2014	L 373	24	31.12.2014
► <u>M21</u>	Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordialase kokkuleppe alusel loodud Euroopa Liidu/Šveitsi õhutranspordi ühiskomitee otsus nr 1/2015, 20. august 2015	L 226	12	29.8.2015
► <u>M22</u>	Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordialase kokkuleppe alusel loodud Euroopa Liidu / Šveitsi õhutranspordi ühiskomitee otsus nr 1/2016, 11. aprill 2016	L 118	24	4.5.2016
► <u>M23</u>	Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordialase kokkuleppe alusel loodud Euroopa Liidu / Šveitsi õhutranspordi ühiskomitee otsus nr 2/2016, 8. detsember 2016	L 42	19	18.2.2017
► <u>M24</u>	Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordialase kokkuleppe alusel loodud Euroopa Liidu/Šveitsi õhutranspordi ühiskomitee otsus nr 1/2017, 29. november 2017	L 348	46	29.12.2017

EUROOPA

Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline õhutranspordialane kokkulepe

ŠVEITSI KONFÖDERATSIOON,

edaspidi „Šveits”,

ja

EUROOPA ÜHENDUS,

edaspidi „ühendus”,

edaspidi „lepinguosalised”,

TÕDEDES rahvusvahelise tsiviillennunduse integreeritud iseloomu ja soovides ühtlustada Euroopa-siseseid õhutranspordialaseid eeskirju,

SOOVIDES kehtestada ühenduse ja Šveitsi territooriumil tsiviillennunduse eeskirjad, ilma et see piiraks Euroopa Ühenduse asutamislepingus (edaspidi nimeetatud „EÜ asutamisleping”) sätestatud eeskirjade kohaldamist ja eelkõige EÜ asutamislepingu artiklitest 81 ja 82 tulenevaid ühenduse pädevusi ja konkurentsieeskirju,

NÕUSTUDES, et on asjakohane võtta nende eeskirjade aluseks käesoleva kokkuleppe allakirjutamise hetkel ühenduses kehtivad õigusaktid,

SOOVIDES vältida, täie lugupidamisega kohtute sõltumatuse suhtes, käesoleva kokkuleppe erinevaid tõlgendusi ja saavutada käesoleva kokkuleppe ja ühenduse õiguse niisuguste sätete võimalikult ühetaoline tõlgendamine, mis on olulisel kujul üle võetud käesolevasse kokkuleppesse,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

1. PEATÜKK

Eesmärgid

Artikkel 1

1. Käesoleva kokkuleppega sätestatakse lepinguosaliste vahel tsiviillennunduse eeskirjad. Need sätted ei piira EÜ asutamislepingu sätete kohaldamist ega eelkõige ühenduse pädevust, mis tuleneb konkurentsieeskirjadest, sealhulgas nende eeskirjade rakendamise nõuetest ning ka käesoleva kokkuleppe lisas loetletud kõigist vastavatest ühenduse õigusaktidest.

2. Sellel eesmärgil kohaldatakse käesoleva kokkuleppe ning lisas loetletud määruste ja direktiivide sätteid allpool toodud tingimustel. Käesoleva kokkuleppe sätteid käsitletakse niivõrd, kui võrd nende sisu langeb kokku EÜ lepingu vastavate eeskirjadega ja lepingu kohaldamiseks vastuvõetud õigusaktidega nende rakendamisel ja kohaldamisel vastavalt Euroopa Kohtu ja Euroopa Ühenduste Komisjoni asjakohastele otsustele, mis on tehtud enne käesoleva kokkuleppe allakirjutamise

▼B

kuupäeva. Pärast käesoleva kokkuleppe allakirjutamise kuupäeva tehtud otsused edastatakse Šveitsile. Ühe lepinguosalise taotlusel määrab ühis-komitee selliste otsuste mõju ulatuse eesmärgiga kindlustada käesoleva kokkuleppe tõrgeteta toimimine.

Artikkel 2

Käesoleva kokkuleppe ja selle lisa sätteid kohaldatakse niivõrd, kui võrdnad on seotud õhutranspordi või käesoleva kokkuleppe lisas nimetatud õhutranspordiga otseselt seonduvate küsimustega.

2. PEATÜKK

Üldsätted*Artikkel 3*

Käesoleva kokkuleppe reguleerimisalas, ilma et see piiraks selle mis tahes erisätete kohaldamist, on keelatud igasugune diskrimineerimine kodakondsuse alusel.

Artikkel 4

Käesoleva kokkuleppe reguleerimisalas, ilma et see piiraks käesoleva kokkuleppe lisas sisalduva nõukogu määruse nr 2407/92/EMÜ sätete kohaldamist, ei rakendata piiranguid EÜ liikmesriigi või Šveitsi kodanike asutamisevabadusele mitte ühegi nimetatud riigi territooriumil. See kehtib ka EÜ liikmesriigi või Šveitsi kodanikele kuuluvate esinduste, filiaalide ja tütarettevõtjate asutamise suhtes mis tahes kõnealuse riigi territooriumil. Asutamisevabadus hõlmab õigust alustada ja jätkata tegutsemist füüsilisest isikust ettevõtjana ning asutada ja juhtida ettevõtteid, eelkõige äriühinguid artikli 5 teise lõigu tähenduses, neil tingimustel, mida oma kodanike jaoks sätestavad selle riigi seadused, kus niisugune asutamine toimub.

Artikkel 5

1. Käesoleva kokkuleppe reguleerimisalas käsitletakse EÜ liikmesriikide või Šveitsi seaduste kohaselt asutatud äriühinguid, mille registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht asub ühenduse või Šveitsi territooriumil, samamoodi kui EÜ liikmesriikide või Šveitsi kodanikest füüsilisi isikuid.

2. Äriühingutena mõistetakse tsiviil- või kaubandusõiguslikke äriühinguid, samuti ühistuid ja muid avalik-õiguslikke või eraõiguslikke juriidilisi isikuid, välja arvatud mittetulundusühingud.

Artikkel 6

Artikleid 4 ja 5 ei kohaldata lepinguosaliste niisuguse tegevuse puhul, mis on lepinguosalisel riigil kas või ajutiselt seotud avaliku võimu teostamisega.

▼B*Artikkel 7*

Artiklid 4 ja 5 ja nende alusel võetud meetmed ei piira nende seaduste, määruste või haldusnormide sätete kohaldatavust, mis näevad ette välisriigi kodanike teistsuguse kohtlemise avaliku korra, julgeoleku või tervisekaitse huvides.

Artikkel 8

1. Käesoleva kokkuleppega on kokkusobimatu ja keelatud järgmine: kõik ettevõtjatevahelised lepingud, ettevõtjate ühenduste otsused ja kooskõlastatud tegevus, mis võivad mõjutada lepinguosaliste vahelist kaubandust ning mille eesmärgiks või tagajärjeks on takistada, piirata või kahjustada konkurentsi käesoleva kokkuleppega hõlmatud territooriumil, eelkõige need lepingud, otsused ja tegevus, millega:

- a) otseselt või kaudselt määratakse kindlaks ostu- või müügihinnad või muud tehingutingimused;
- b) piiratakse või kontrollitakse tootmist, turge, tehnilist arengut või investeeringuid;
- c) jagatakse turge või tarneallikaid;
- d) rakendatakse võrdväärsete tehingute puhul erinevaid tingimusi, pannes kaubanduspartnerid sellega ebasoodsasse konkurentsiolukorda;
- e) seatakse lepingu sõlmimise eeltingimuseks teiste osapoolte nõusolek võtta endale lisakohustusi, mis oma laadilt või kaubandustavade kohaselt ei ole seotud sellise lepingu objektiga.

2. Kõik käesoleva artikli põhjal keelatud lepingud või otsused on algusest peale õigustühised.

3. Lõike 1 sätteid võib kuulutada kohaldamatuks:

- ettevõtjatevaheliste lepingute või lepinguliikide suhtes,
- ettevõtjate ühenduste otsuste või otsuseliikide suhtes,
- kooskõlastatud tegevuse või kooskõlastatud tegevuse liikide suhtes,

mis aitavad parandada kaupade tootmist või levitamist või edendada tehnilist või majanduslikku progressi, võimaldades samal ajal tarbijatel saada sellest tulenevast kasust õiglase osa, ilma et:

- a) kehtestataks asjassepuutuvatele ettevõtjatele piiranguid, mis ei ole nimetatud eesmärkide saavutamiseks hädavajalikud;
- b) antaks sellistele ettevõtjatele võimalust kõrvaldada konkurentsi kõneolevate toodete olulise osa suhtes.

Artikkel 9

Turgu valitseva seisundi kuritarvitamine käesoleva kokkuleppega reguleeritaval territooriumil või selle olulisel osal ühe või mitme ettevõtja poolt on keelatud kui käesoleva kokkuleppega kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see võib mõjutada kaubandust lepinguosaliste vahel.

▼B

Sellised kuritarvitused võivad eelkõige seisneda:

- a) ebaõiglaste ostu- või müügihindade või muude ebaõiglaste tehingu-tingimuste otseses või kaudses kehtestamises;
- b) toodangu, turgude või tehnilise arengu piiramises tarbijate kahjuks;
- c) erinevate tingimuste rakendamises võrdväärsete tehingute puhul, pannes kaubanduspartnerid sellega ebasoodsasse konkurentsiolekorda;
- d) selles, et lepingute sõlmimise eeltingimuseks seatakse teise osapoole nõusolek võtta endale lisakohustusi, mis oma laadilt või kaubandustavade kohaselt ei ole seotud lepingu objektiga.

Artikkel 10

Kõigi lepingute, otsuste ja kooskõlastatud tegevuste suhtes, mille eesmärgiks või tagajärjeks on takistada, piirata või kahjustada konkurentsi ning igasuguse turgu valitseva seisundi kuritarvitamise suhtes, mis võib mõjutada vaid Šveitsi-sisest kaubandust, kohaldatakse Šveitsi õigusakte ja need kuuluvad Šveitsi ametivõimude pädevusse.

Artikkel 11

1. Ühenduse institutsioonid kohaldavad artiklite 8 ja 9 sätteid ja kontrollivad ettevõtjatevahelisi koandumisi kooskõlas käesoleva kokkuleppe lisas toodud ühenduse õigusaktidega, võttes arvesse vajadust tiheda koostöö järele ühenduse institutsioonide ja Šveitsi ametivõimude vahel.

2. Šveitsi ametivõimud otsustavad kooskõlas artiklite 8 ja 9 sätetega lepingute, otsuste ja kooskõlastatud tegevuse lubatavuse ning turgu valitseva seisundi kuritarvitamise üle Šveitsi ja kolmandate riikide vaheliste lennuliinide osas.

Artikkel 12

1. Riigi osalusega äriühingute ja nende ettevõtjate puhul, kellele EÜ liikmesriigid või Šveits annavad eri- või ainuõigused, peavad lepinguosalised tagama, et ei jõustata ega säilitata mingeid meetmeid, mis on vastuolus käesolevas kokkuleppes sisalduvate eeskirjadega.

2. Ettevõtjad, kellele on antud volitused osutada üldist majandushuvi esindavaid teenuseid või kes on fiskaalmonopolid, alluvad käesoleva kokkuleppe eeskirjadele, eriti konkurentsieeskirjadele niivõrd, kuivõrd nimetatud eeskirjade kohaldamine juriidiliselt ega faktiliselt ei takista nendele määratud eriülesannete täitmist. Kaubanduse arengut ei tohi mõjutada määral, mis oleks vastuolus lepinguosaliste huvidega.

Artikkel 13

1. Kui käesolevas kokkuleppes ei ole sätestatud teisiti, on igasugune Šveitsi või EÜ liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada

▼B

konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, käesoleva kokkuleppega kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab lepinguosaliste vahelist kaubandust.

2. Käesoleva kokkuleppega on kokkusobiv järgmine:

- a) üksiktarbijatele antav sotsiaalabi, kui sellist abi antakse ilma asjaomaste toodete päritolul põhineva diskrimineerimiseta;
- b) loodusõnnetuste ja erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi.

3. Käesoleva kokkuleppega kokkusobivaks võib pidada järgmist:

- a) abi majandusarengu edendamiseks niisugustes piirkondades, kus elatustase on erakordselt madal või kus valitseb tõsine tööpuudus;
- b) abi üle-euroopalist huvi pakkuva tähtsa projekti elluviimiseks või tõsise häire kõrvaldamiseks lepinguosalise majanduses;
- c) abi teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks, kui niisugune abi ei kahjusta kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.

Artikkel 14

Komisjon ja Šveitsi ametivõimud jälgivad pidevalt artiklis 12 viidatud küsimusi ja kõiki EÜ liikmesriikides ja Šveitsis olemasolevaid abisüsteeme. Mõlemad lepinguosalised kindlustavad selle, et teine lepinguosaline oleks informeeritud artiklite 12 ja 13 eeskirjade täitmise tagamiseks algatatud mis tahes menetlusest ja võiks vajaduse korral enne lõpliku otsuse tegemist esitada omapoolseid selgitusi. Ühe lepinguosalise taotlusel arutab ühiskomitee mis tahes vajalikke meetmeid, mis on nõutavad käesoleva kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks ja selle toimimiseks.

3. PEATÜKK

Liiklusõigused

Artikkel 15

1. Vastavalt nõukogu määruse nr 2408/92/EMÜ sätetele, mis on toodud käesoleva kokkuleppe lisas:

- antakse ühenduse ja Šveitsi lennuettevõtjatele liiklusõigused Šveitsi mis tahes punkti ja ühenduse mis tahes punkti vahel,
- antakse Šveitsi lennuettevõtjatele kahe aasta möödudes käesoleva kokkuleppe jõustumisest liiklusõigused erinevate EÜ liikmesriikide punktide vahel.

2. Lõike 1 kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

▼B

- *ühenduse lennuettevõtja* – lennuettevõtja, kelle peamine tegevuskoht ja registrijärgne asukoht selle olemasolul paikneb ühenduse territooriumil ja kellele on antud tegevusluba kooskõlas nõukogu määruse 2407/92/EMÜ sätetega, mis on toodud käesoleva kokkuleppe lisas,
- *Šveitsi lennuettevõtja* – lennuettevõtja, kelle peamine tegevuskoht ja registrijärgne asukoht selle olemasolul paikneb Šveitsi territooriumil ja kellele on antud tegevusluba kooskõlas nõukogu määruse 2407/92/EMÜ sätetega, mis on toodud käesoleva kokkuleppe lisas.

3. Viie aasta möödudes käesoleva kokkuleppe jõustumisest alustavad lepinguosalised läbirääkimisi käesoleva artikli ulatuse võimalikuks laiendamiseks, mis hõlmaks liiklusõigusi Šveitsi territooriumi punktide ja EÜ liikmesriikides asuvate punktide vahel.

Artikkel 16

Käesoleva peatüki sätted asendavad Šveitsi ja EÜ liikmesriikide vahel kehtivate kahepoolsete lepingute vastavad sätted. Kuid nendest kahepoolsetest lepingutest tulenevaid olemasolevaid liiklusõigusi, mida ei hõlma artikkel 15, võib jätkuvalt kasutada tingimusel, et ei esine diskrimineerimist kodakondsuse alusel ja ei ole kahjustatud konkurentsi.

4. PEATÜKK

Kokkuleppe jõustamine*Artikkel 17*

Lepinguosalised võtavad asjakohaseid üld- või erimeetmeid, et kindlustada käesolevast kokkuleppest tulenevate kohustuste täitmine, ja hoiduvad mis tahes meetmetest, mis võiksid ohustada käesoleva kokkuleppe eesmärkide saavutamist.

Artikkel 18

1. Ilma et see piiraks lõike 2 ja 2. peatüki sätete kohaldamist, on mõlemad lepinguosalised vastutavad käesoleva kokkuleppe ja eelkõige lisas loetletud määruste ja direktiivide nõuetekohase rakendamise eest oma territooriumil.

2. Selliste juhtumite puhul, mis võivad mõjutada 3. peatüki alusel lubatavaid lennuühendusi, on ühenduse institutsioonidel volitused, mis on neile antud nende määruste ja direktiivide sätete alusel, mille kohaldamist on lisas otseselt kinnitatud. Kuid juhul, kui Šveits on rakendanud või kavatseb rakendada keskkonnaalaseid meetmeid nõukogu määruse nr 2408/92/EMÜ artikli 8 lõike 2 või artikli 9 alusel, otsustab ühiskomitee ühe lepinguosalise taotlusel, kas need meetmed on kooskõlas käesoleva kokkuleppega.

▼B

3. Lõigete 1 ja 2 sätetest tulenevaid mis tahes meetmeid rakendatakse kooskõlas artikliga 19.

Artikkel 19

1. Mõlemad lepinguosalised annavad teisele lepinguosalisele vajalikku teavet ja abi võimalike rikkumiste uurimisel, mida teine lepinguosaline viib läbi vastavalt käesolevas kokkuleppes talle antud pädevusele.

2. Iga kord, kui ühenduse institutsioonid tegutsevad nendele käesolevas kokkuleppes antud volituste alusel Šveitsile huvi pakkuvates küsimustes, mis puudutavad Šveitsi ametivõime või Šveitsi ettevõtjaid, teavitatakse sellest Šveitsi ametivõime ja neile antakse võimalus omapoolsete kommentaaride esitamiseks enne lõpliku otsuse vastuvõtmist.

Artikkel 20

Kõik küsimused, mis puudutavad ühenduse institutsioonide poolt neile käesolevas kokkuleppes antud volituste alusel tehtud otsuste kehtivust, kuuluvad Euroopa Ühenduste Kohtu ainupädevusse.

5. PEATÜKK

Ühiskomitee*Artikkel 21*

1. Käesolevaga luuakse lepinguosaliste esindajatest koosnev komitee, mida tuntakse Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Õhutranspordi Komiteena (edaspidi nimetatud „ühiskomitee”), kes vastutab käesoleva kokkuleppe haldamise eest ja kindlustab selle nõuetekohase rakendamise. Sel eesmärgil annab ta soovitusi ning teeb otsuseid kokkuleppes sätestatud juhtudel. Lepinguosalised rakendavad ühiskomitee otsuseid kooskõlas oma eeskirjadega. Ühiskomitee tegutseb omavahelise lepingu alusel.

2. Selleks, et käesolevat kokkulepet nõuetekohaselt rakendada, vahetavad lepinguosalised teavet ning konsulteerivad ühe lepinguosalise taotlusel ühiskomitees.

3. Ühiskomitee võtab vastava otsuse alusel vastu oma töökorra, mis hõlmab muude sätete hulgas koosolekute kokkukutsumise, juhataja määramise ning viimase pädevuse kehtestamise korra.

4. Ühiskomitee tuleb kokku vastavalt vajadusele, kuid vähemalt üks kord aastas. Kumbki lepinguosalistest võib nõuda koosoleku kokkukutsumist.

5. Ühiskomitee otsusel võib asutada töörühmi, mis abistaksid teda tema ülesannete täitmisel.

Artikkel 22

1. Ühiskomitee otsused on lepinguosaliste suhtes siduvad.

▼B

2. Kui ühe lepinguosalise arvates ei ole teine lepinguosaline ühiskomitee otsust nõuetekohaselt rakendanud, võib see lepinguosaline paluda, et küsimust arutaks ühiskomitee. Kui ühiskomitee ei suuda küsimust lahendada kahe kuu jooksul alates esildise tegemisest, võib esildise teinud lepinguosaline artikli 31 alusel võtta kõige rohkem kuueks kuuks vajalikke ajutisi kaitsemeetmeid.

3. Ühiskomitee otsused avaldatakse Euroopa Ühenduse Teatajas ja Šveitsi föderaalõiguse ametlikus kogumikus. Igas otsuses on toodud selle rakendamise kuupäev lepinguosalise riigis ja mis tahes muu ettevõtjaid huvitada võib teave. Vajaduse korral esitatakse otsused lepinguosalistele ratifitseerimiseks või kinnitamiseks vastavalt nende enda menetlusele.

4. Lepinguosalised teavitavad teineteist selle formaalsuse täitmisest. Kui pärast kahe teistkümnepäevase möödumist otsuse vastuvõtmisest ühiskomitee poolt ei ole teavitamist toimunud, siis kohaldatakse lõike 5 sätteid *mutatis mutandis*.

5. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, võivad lepinguosalised võtta kõige rohkem kuueks kuuks artikli 31 alusel vajalikke ajutisi kaitsemeetmeid, kui ühiskomitee ei tee otsust küsimuses, mille kohta on talle esildis tehtud, kuue kuu jooksul esildise tegemise kuupäevast.

6. Artiklis 23 käsitletud õigusaktide puhul, mis on vastu võetud käesoleva kokkuleppe allakirjutamise ja jõustumise vahepealsel ajal ja millest teist lepinguosalist on teavitatud, loetakse lõikes 5 viidatud esildise kuupäeva teabe kättesaamise kuupäevaks. Ühiskomitee ei või langetada otsust enne kahe kuu möödumist käesoleva kokkuleppe jõustumise kuupäevast.

6. PEATÜKK

Uued õigusaktid

Artikkel 23

1. Käesolev kokkulepe ei piira lepinguosaliste õigust ühepoolselt muuta oma õigusakte mis tahes käesoleva kokkuleppega reguleeritud punktis, kui see on kooskõlas käesoleva kokkuleppe mittediskrimineerimise põhimõtte ja muude sätetega.

2. Kui üks lepinguosalistest koostab uut õigusakti, küsib ta mitteametlikult nõu teise lepinguosalise ekspertidelt. Uue õigusakti ametlikule vastuvõtmisele eelneva aja jooksul vahetavad lepinguosalised teavet ja konsulteerivad teineteisega nii tihedalt kui võimalik. Ühe lepinguosalise taotlusel võib ühiskomitees toimuda eelnev arvamustevahetus.

3. Niipea kui üks lepinguosalistest on vastu võtnud oma õigusakti muudatuse, teavitab ta teist lepinguosalist sellest hiljemalt kaheksa päeva jooksul alates muudatuse avaldamisest Euroopa Ühenduse Teatajas või Šveitsi föderaalõiguse ametlikus kogumikus. Ühe lepinguosalise taotlusel toimub ühiskomitees hiljemalt kuue nädala jooksul alates palve esitamisest arvamustevahetus sellise muudatuse mõju kohta käesoleva kokkuleppe nõuetekohasele toimimisele.

▼B

4. Ühiskomitee:

- võtab vastu otsuse lisa läbivaatamise kohta või teeb vajadusel ettepaneku käesoleva kokkuleppe sätete läbivaatamise kohta selleks, et neis vajaduse korral vastastikkuse põhimõttel ühendada kõnealusesse õigusakti tehtud muudatus
- või võtab vastu otsuse selleks, et kõnealusesse õigusakti tehtavaid muudatusi saaks lugeda vastavaks käesoleva kokkuleppe nõuetekohase toimimisega
- või teeb otsuse mis tahes muu meetme kohta käesoleva kokkuleppe nõuetekohase toimimise tagamiseks.

7. PEATÜKK

Kolmandad riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid*Artikkel 24*

Ühe lepinguosalise taotlusel konsulteerivad lepinguosalisel teineteisega õigeaegselt kooskõlas artiklites 25, 26 ja 27 sätestatud korraga:

- a) õhustranspordi küsimustes, mida käsitletakse rahvusvahelistes organisatsioonides ja
- b) liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste õhustranspordialaste suhete võimaliku arengu mitmesugustes aspektides ning selles valdkonnas sõlmitud kahe- ja mitmepoolsete lepingute oluliste osade toimimises.

Nõupidamised toimuvad ühe kuu jooksul pärast palve esitamist või kiireloomulistel juhtudel võimalikult kiiresti.

Artikkel 25

1. Artikli 24 punktis a sätestatud nõupidamiste peamine eesmärk on:

- a) määrata koos kindlaks, kas küsimused tõstatavad ühist huvi pakkuvaid probleeme ja
- b) sõltuvalt kõnealuste probleemide olemusest:
  - arutada koos, kas lepinguosaliste meetmeid vastavates rahvusvahelistes organisatsioonides tuleks kooskõlastada või
  - arutada koos muid asjakohaseid lähenemisviise.

2. Lepinguosalisel vahetavad võimalikult kiiresti lõikes 1 kirjeldatud eesmärkidesse puutuvat mis tahes teavet.

Artikkel 26

1. Artikli 24 punktis b nimetatud nõupidamiste peamine eesmärk on uurida kõnealuseid küsimusi ja arutada mis tahes lähenemisviisi, mis võiks olla asjakohane.

▼B

2. Lõikes 1 nimetatud nõupidamiste eesmärgil teavitavad lepinguosalised teineteist võimalikest arengutest õhustranspordi vallas ja selles valdkonnas sõlmitud kahepoolsete või mitmepoolsete lepingute toimimisest.

Artikkel 27

1. Artiklites 24, 25 ja 26 ette nähtud konsultatsioone peetakse ühiskomitee raames.

2. Kui ühe lepinguosalise ja kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni vahel sõlmitud leping kahjustab teise lepinguosalise huve, võib viimane, olenemata käesoleva kokkuleppe lisas toodud nõukogu määruse nr 2408/92/EMÜ sätetest, võtta vajalikke ajutisi kaitsemeetmeid turulepääsu valdkonnas, et säilitada käesoleva kokkuleppe tasakaal. Kuid selliseid meetmeid võib heaks kiita vaid pärast ühiskomitees selles küsimuses nõupidamise toimumist.

8. PEATÜKK

Lõppsätted*Artikkel 28*

Lepinguosaliste esindajad, eksperdid ja muud ametnikud ei tohi ka pärast oma ülesannete täitmise lõpetamist avalikustada teavet, mis on saadud käesoleva kokkuleppe raames ja mille kohta kehtib ametisalduse hoidmise kohustus.

Artikkel 29

Lepinguosalised võivad pöörduda käesoleva kokkuleppe tõlgendamise või kohaldamisega seotud vaidlusküsimusega ühiskomitee poole. Ühiskomitee teeb jõupingutusi vaidluse lahendamiseks. Ühiskomiteele esitatakse kõik andmed, mis võivad osutada vajalikuks olukorra põhjalikul uurimisel, et leida vastuvõetav lahendus. Sel eesmärgil teeb ühiskomitee kindlaks kõik käesoleva kokkuleppe laitmatu toimimise säilitamise võimalused. Käesoleva artikli sätteid ei kohaldata küsimuste suhtes, mis kuuluvad artikli 20 alusel Euroopa Ühenduste Kohtu ainupädevusse.

Artikkel 30

1. Kui üks lepinguosalistest soovib käesoleva kokkuleppe sätteid läbi vaadata, teavitab ta sellest ühiskomiteed. Käesoleva kokkuleppe muudatus jõustub pärast vastavate siseriiklike menetluste lõpuleviimist.

2. Ühiskomitee võib ühe lepinguosalise ettepanekul ja kooskõlas artikliga 23 otsustada muuta kokkuleppe lisa.

▼B*Artikkel 31*

Kui üks lepinguosalistest keeldub käesolevast kokkuleppest tuleneva mis tahes kohustuse täitmisest, võib teine lepinguosaline, ilma et see piiraks artikli 22 kohaldamist ja pärast muude käesolevas kokkuleppes ette nähtud menetluste teostamist, võtta vajalikke ajutisi kaitsemeetmeid käesoleva kokkuleppe tasakaalu säilitamiseks.

Artikkel 32

Käesoleva kokkuleppe lisa moodustab selle lahutamatu osa.

Artikkel 33

Ilma et see piiraks artikli 16 kohaldamist, asendab käesolev kokkulepe ühelt poolt Šveitsi ja teiselt poolt EÜ liikmesriikide vahel kehtivate kahepoolsete lepingute vastavad sätted, mis on seotud käesoleva kokkuleppe ja selle lisaga reguleeritud mis tahes küsimusega.

Artikkel 34

Käesolevat kokkulepet kohaldatakse ühelt poolt nende territooriumite suhtes, kus kohaldatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingut selles asutamislepingus sätestatud tingimustel, ja teiselt poolt Šveitsi territooriumi suhtes.

Artikkel 35

1. Käesoleva kokkuleppe lõpetamisel artikli 36 punkti 4 alusel võivad artikli 15 sätete alusel kokkuleppe lõppemise kuupäeval opereeritavad lennuühendused jätkuda kuni selle lennuhooaja lõpuni, mille sisse langeb kokkuleppe lõppemise kuupäev.

2. Käesoleva kokkuleppe artiklite 4 ja 5 ja kokkuleppe lisa toodud nõukogu määruse nr 2407/92/EMÜ eeskirjade alusel ettevõtjate poolt omandatud õigusi ja kohustusi ei mõjuta käesoleva kokkuleppe lõpetamine artikli 36 punkti 4 sätete alusel.

Artikkel 36

1. Lepinguosalistes ratifitseerivad käesoleva kokkuleppe või kiidavad selle heaks oma menetluste kohaselt. See jõustub järgmise seitsme lepingu ratifitseerimiskirjade hoiuleandmise või kinnitamise kohta lõpliku teate saatmisele järgneva ülejäärgmise kuu esimesel päeval:

- õhutranspordialane leping,
- isikute vaba liikumist käsitlev leping,
- kaupade ja reisijate raudtee- ja maanteeveo leping,
- põllumajandustoodetega kauplemise leping,
- riigihangete teatavaid aspekte käsitlev leping,
- vastavushindamise vastastikuse tunnustamise leping,
- teadus- ja tehnikaalase koostöö leping.

▼B

2. Käesolev kokkulepe on sõlmitud esialgu seitsmeks aastaks. Seda pikendatakse määramata ajaks, kui Euroopa Ühendus või Šveits ei teata teisele lepinguosalisele pikendamata jätmisest enne esialgse tähtaja lõppu. Sellise teavitamise puhul kohaldatakse lõiget 4.

3. Euroopa Ühendus või Šveits võivad kokkuleppe lõpetada, teatades sellest teisele lepinguosalisele. Sellise teavitamise puhul kohaldatakse lõiget 4.

4. Lõikes 1 nimetatud seitsme lepingu kohaldamine lõpetatakse kuus kuud pärast lõikes 2 nimetatud pikendamata jätmisest teatamist või lõikes 3 nimetatud lepingu lõpetamist.

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve, en doble ejemplar en lenguas alemana, danesa, española, finesa, francesa, griega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa y sueca, siendo cada uno de estos textos igualmente auténtico.

Udfærdiget i Luxembourg, den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems, i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig in zwei Urschriften in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, italienischer, niederländischer, portugiesischer, spanischer und schwedischer Sprache, wobei jeder dieser Wortlaute gleichermaßen verbindlich ist.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα, σε δύο αντίγραφα στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα καθένα από τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικό.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand and ninety-nine, in two copies in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each of those texts being equally authentic.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf, en deux exemplaires en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, chacun de ces textes faisant également foi.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove, in due copie, nelle lingue danese, finlandese, francese, greca, inglese, italiana, olandese, portoghese, spagnola, svedese e tedesca, ciascun testo facente ugualmente fede.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenenneentig, in tweevoud, in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove, em duplo exemplar nas línguas alemã, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa e sueca, fazendo igualmente fê qualquer dos textos.

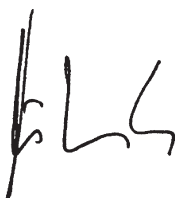
Tehty Luxemburgissa kahdentenakymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän kahtena kappa-leena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Utfärdat i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundraionio i två exemplar på det danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språket, vilka samtliga texter är lika giltiga.

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne

▼B

Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für der Schweizerischen Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska Edsförbundets vägnar

▼ **M24***LISA*

Käesoleva kokkuleppe kohaldamisel arvestatakse järgmist:

- 1. detsembril 2009 jõustunud Lissaboni lepingu alusel asendab Euroopa Liit Euroopa Ühenduse ja on selle õigusjärglane;
- iga kord, kui käesolevas lisas nimetatud õigusaktid sisaldavad viiteid Euroopa Ühenduse liikmesriikidele, mis on asendatud viidetega Euroopa Liidu liikmesriikidele, või nendega ühenduse loomise vajadusele, käsitatakse kõnealuseid viiteid käesoleva kokkuleppe kohaldamisel kehtivana ka Šveitsi suhtes või Šveitsiga ühenduse loomise vajaduse suhtes;
- kokkuleppe artiklite 4, 15, 18, 27 ja 35 viiteid nõukogu määruste (EMÜ) nr 2407/92 ja (EMÜ) nr 2408/92 käsitatakse viidetena Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1008/2008;
- ilma et see piiraks käesoleva kokkuleppe artikli 15 kohaldamist, hõlmab järgmistes ühenduse direktiivides ja määrustes osutatud mõiste „ühenduse lennuettevõtja” ka sellist lennuettevõtjat, kelle peamine tegevuskoht ja registrijärgne asukoht selle olemasolu korral paikneb Šveitsi territooriumil ja kellele on antud tegevusluba kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1008/2008. Kõiki viiteid määrusele (EMÜ) nr 2407/92 käsitatakse viidetena määrusele (EÜ) nr 1008/2008;
- kõiki järgmistes tekstides esinevaid viiteid asutamislepingu artiklitele 81 ja 82 või Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 101 ja 102 käsitatakse viidetena käesoleva kokkuleppe artiklitele 8 ja 9.

1. Lennunduse liberaliseerimise ja muud tsiviillennunduses kohaldatavad õigusaktid

Nr 1008/2008

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrus ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta.

Nr 2000/79

Nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiiv, mis käsitleb Euroopa Lennuettevõtjate Ühenduse (AEA), Euroopa Transporditöötajate Föderatsiooni (ETF), Euroopa Lennumeeskonnaliikmete Liidu (ECA), Euroopa Piirkondlike Lennuettevõtjate Ühenduse (ERA) ja Rahvusvahelise Lennutranspordiettevõtjate Ühenduse (IACA) sõlmitud kokkulepet tsiviillennunduse lennupersonali tööaja korralduse kohta.

Nr 93/104

Nõukogu 23. novembri 1993. aasta direktiiv, mis käsitleb tööaja korralduse teatavaid aspekte, muudetud järgmise õigusaktiga:

- direktiiv 2000/34/EÜ.

Nr 437/2003

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. veebruari 2003. aasta määrus reisijate, kauba ja posti õhuvedu käsitlevate statistiliste aruannete kohta.

Nr 1358/2003

Komisjoni 31. juuli 2003. aasta määrus, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 437/2003 reisijate, kauba ja posti õhuvedu käsitlevate statistiliste andmete kohta ja muudetakse selle I ja II lisa, muudetud järgmise õigusaktiga:

▼ M24

— komisjoni määrus (EÜ) nr 158/2007.

Nr 785/2004

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta määrus kindlustusnõuete kohta lennuettevõtjatele ja õhusõiduki käitajatele, muudetud järgmise õigusaktiga:

— komisjoni määrus (EL) nr 285/2010.

Nr 95/93

Nõukogu 18. jaanuari 1993. aasta määrus ühenduse lennujaamades teenindusaegade jaotamise ühiste eeskirjade kohta (artiklid 1–12), muudetud järgmise õigusaktiga:

— määrus (EÜ) nr 793/2004.

Nr 2009/12

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta direktiiv lennujaamatasude kohta.

Nr 96/67

Nõukogu 15. oktoobri 1996. aasta direktiiv juurdepääsu kohta maapealse käitluse turule ühenduse lennujaamades

(artiklid 1–9, 11–23 ja 25).

Nr 80/2009

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. jaanuari 2009. aasta määrus toimimisjuhendi kohta arvutipõhiste ettetellimissüsteemide puhul ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 2299/89.

2. Konkurentsieskirjad

Nr 1/2003

Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrus asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieskirjade rakendamise kohta (artiklid 1–13, 15–45).

(Sel määral, mil kõnealune määrus on käesoleva kokkuleppe kohaldamiseks oluline. Kõnealuse määruse lisamine ei mõjuta käesoleva kokkuleppe kohast ülesannete jaotust.)

Nr 773/2004

Komisjoni 7. aprilli 2004. aasta määrus, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 81 ja 82 kohaste menetluste teostamist komisjonis, muudetud järgmiste õigusaktidega:

— komisjoni määrus (EÜ) nr 1792/2006,

— komisjoni määrus (EÜ) nr 622/2008.

Nr 139/2004

Nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrus kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus)

(artiklid 1–18, artikli 19 lõiked 1–2 ja artiklid 20–23).

Vastavalt ühinemismääruse artikli 4 lõikele 5 kohaldatakse Euroopa Ühenduse ja Šveitsi vahel järgmist:

▼ **M24**

- 1) määruse (EÜ) nr 139/2004 artiklis 3 määratletud koondumise puhul, mis ei ole ühenduse suhtes oluline kõnealuse määruse artikli 1 tähenduses ja mida on võimalik läbi vaadata vähemalt kolme EÜ liikmesriigi ja Šveitsi Konföderatsiooni riikliku konkurentsioiguse alusel, võivad kõnealuse määruse artikli 4 lõikes 2 osutatud isikud või ettevõtjad enne asjaomastele ametiasutustele teatamist teha Euroopa Ühenduste Komisjonile põhjendatud ettepaneku, et koondumise peaks läbi vaatama komisjon;
- 2) Euroopa Komisjon edastab kõik määruse (EÜ) nr 139/2004 artikli 4 lõike 5 ja eelmise lõigu kohased ettepanekud viivitamata Šveitsi Konföderatsioonile;
- 3) kui Šveitsi Konföderatsioon väljendab rahulolematust juhtumi käsitlemise suunamise taotluse suhtes, jääb juhtum Šveitsi pädeva konkurentsiasutuse pädevusse ning seda ei suunata kõnealuse lõike kohaselt Šveitsi Konföderatsiooni pädevusest välja.

Seoses ühinemismääruse artikli 4 lõigetes 4 ja 5, artikli 9 lõigetes 2 ja 6 ning artikli 22 lõikes 2 osutatud tähtaegadega kohaldatakse järgmist:

- 1) Euroopa Komisjon edastab kõik asjaomased dokumendid vastavalt artikli 4 lõigetele 4 ja 5, artikli 9 lõigetele 2 ja 6 ning artikli 22 lõikele 2 viivitamata Šveitsi pädevale konkurentsiasutusele;
- 2) Šveitsi Konföderatsiooni puhul hakatakse määruse (EÜ) nr 139/2004 artikli 4 lõigetes 4 ja 5, artikli 9 lõigetes 2 ja 6 ning artikli 22 lõikes 2 osutatud tähtaegu arvestama alates ajast, mil Šveitsi pädev konkurentsiasutus on asjaomased dokumendid kätte saanud.

Nr 802/2004

Komisjoni 7. aprilli 2004. aasta määrus, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (artiklid 1–24), muudetud järgmiste õigusaktidega:

- komisjoni määrus (EÜ) nr 1792/2006,
- komisjoni määrus (EÜ) nr 1033/2008,
- komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 1269/2013.

Nr 2006/111

Komisjoni 16. novembri 2006. aasta direktiiv liikmesriikide ja riigi osalusega äriühingute vaheliste finantssuhete läbipaistvuse ning teatavate ettevõtjate finantsläbipaistvuse kohta.

Nr 487/2009

Nõukogu 25. mai 2009. aasta määrus asutamislepingu artikli 81 lõike 3 kohaldamise kohta teatavat liiki kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse suhtes õhutranspordi sektoris.

3. Lennuohutus*Nr 216/2008*

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta määrus, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ, muudetud järgmiste õigusaktidega:

▼ **M24**

- komisjoni määrus (EÜ) nr 690/2009,
- määrus (EÜ) nr 1108/2009,
- komisjoni määrus (EL) nr 6/2013,
- komisjoni määrus (EL) 2016/4.

Lennundusohutusametil on Šveitsis talle kõnealuse määruse kohaselt antud volitused.

Komisjonil on Šveitsis talle antud volitused otsuste puhul, mis on tehtud kõnealuse määruse artikli 11 lõike 2, artikli 14 lõigete 5 ja 7, artikli 24 lõike 5, artikli 25 lõike 1, artikli 38 lõike 3 punkti i, artikli 39 lõike 1, artikli 40 lõike 3, artikli 41 lõigete 3 ja 5, artikli 42 lõike 4, artikli 54 lõike 1 ja artikli 61 lõike 3 kohaselt.

Olenemata Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordialase kokkuleppe lisa teise taandega ettenähtud horisontaalsest kohandusest, ei tõlgendata kõnealuse määruse artiklis 65 ega selles nimetatud otsuse 1999/468/EÜ sätetes esitatud viiteid liikmesriigile Šveitsi kohta kehtivana.

Kõnealust määrust ei tõlgendata mingil juhul selliselt, et see annaks Euroopa Lennundusohutusametile volitused tegutseda Šveitsi nimel rahvusvaheliste lepingute raames muudel põhjustel kui tema selliste lepingute järgsete kohustuste täitmisel.

Käesolevas lepingus loetakse selle määruse sätteid järgmises kohanduses.

a) Artiklit 12 muudetakse järgmiselt:

- i) lõikesse 1 lisatakse pärast sõna „ühendusega” sõnad „või Šveitsiga”;
- ii) lõike 2 punkti a lisatakse pärast sõna „ühendusega” sõnad „või Šveitsiga”;
- iii) lõikest 2 jäetakse välja punktid b ja c;
- iv) lisatakse järgmine lõige:

„3. Kui ühendus peab läbirääkimisi kolmanda riigiga, et sõlmida leping, mille kohaselt liikmesriik või lennundusohutusamet võivad välja anda sertifikaate asjaomase kolmanda riigi pädeva lennundusametuse väljaantud sertifikaatide alusel, püüab ta tagada Šveitsile pakku-mise samalaadse lepingu sõlmimiseks asjaomase kolmanda riigiga. Šveits püüab omakorda sõlmida kolmandate riikidega samalaadsed lepingud, kui on sõlminud ühendus.”

b) Artiklisse 29 lisatakse järgmine lõige:

„4. Erandina Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste artikli 12 lõike 2 punktist a võib lennundusohutusameti tegevdirektor võtta Šveitsi täieõiguslikke kodanikke tööle lepingu alusel.”

c) Artiklisse 30 lisatakse järgmine lõik:

„Šveits kohaldab lennundusohutusameti suhtes Euroopa Liidu privileegide ja immuuniteetide protokoll, mis on esitatud käesoleva lisa A lisas, kooskõlas A lisa liitega.”

d) Artiklisse 37 lisatakse järgmine lõik:

„Šveits osaleb täielikult lennundusohutusameti juhatuses ning tal on seal ELi liikmesriikidega võrdsed õigused ja kohustused, välja arvatud hääleõigus.”

▼ **M24**

e) Artiklisse 59 lisatakse järgmine lõige:

„12. Šveits osaleb lõike 1 punktis b osutatud ühenduse rahalises panuses vastavalt järgmisele valemile:

$$S (0,2/100) + S [1 - (a + b) 0,2/100] c/C,$$

kus:

S = lennundusohutusameti eelarve osa, mis ei ole kaetud lõike 1 punktides c ja d märgitud tasude ja lõivudega;

a = assotsieerunud riikide arv,

b = ELi liikmesriikide arv,

c = Šveitsi osamaks Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni (ICAO) eelarvesse,

C = ELi liikmesriikide ja assotsieerunud riikide toetuse kogumaht ICAO eelarves.”

f) Artiklisse 61 lisatakse järgmine lõik:

„Šveitsis lennundusohutusameti tegevusega seotud osalejate suhtes teostatavat ühenduse finantskontrolli käsitlevad sätted on esitatud käesoleva lisa B lisas.”

g) Määruse II lisa laiendatakse järgmistele õhusõidukitele kui toodetele, mis kuuluvad komisjoni 24. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1702/2003 (millega nähakse ette õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ja seadmete lennukõlblikkuse ja keskkonnaohutuse sertifitseerimise ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimise rakenduseeskirjad) ⁽¹⁾ artikli 2 lõike 3 punkti a alapunkti ii reguleerimisalasse:

õhusõiduk [HB-IMY, HB-IWY] – tüüp Gulfstream G-IV;

õhusõiduk [HB-IMJ, HB-IVZ, HB-JES] – tüüp Gulfstream G-V;

õhusõiduk [HB-ZCW, HB-ZDF] – tüüp MD 900.

Nr 1178/2011

Komisjoni 3. novembri 2011. aasta määrus, millega kehtestatakse tsiviillennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskonnaga seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008, muudetud järgmiste õigusaktidega:

— komisjoni määrus (EL) nr 290/2012,

— komisjoni määrus (EL) nr 70/2014,

— komisjoni määrus (EL) nr 245/2014,

— komisjoni määrus (EL) 2015/445,

— komisjoni määrus (EL) 2016/539.

Nr 3922/91

Nõukogu 16. detsembri 1991. aasta määrus tehniliste nõuete ja haldusprotseduuride kooskõlastamise kohta tsiviillennunduses (artiklid 1–3, artikli 4 lõige 2, artiklid 5–11 ja 13), muudetud järgmiste õigusaktidega:

— määrus (EÜ) nr 1899/2006,

— määrus (EÜ) nr 1900/2006,

— komisjoni määrus (EÜ) nr 8/2008,

— komisjoni määrus (EÜ) nr 859/2008.

⁽¹⁾ ELT L 243, 27.9.2003, lk 6.

▼ **M24***Nr 996/2010*

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrus tsiviilennunduses toimuvate lennuõnnetuste ja intsidentide uurimise ja ennetamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 94/56/EÜ, muudetud järgmise õigusaktiga:

— määrus (EL) nr 376/2014.

Nr 104/2004

Komisjoni 22. jaanuari 2004. aasta määrus, milles sätestatakse Euroopa Lennundusohutusameti apellatsiooninõukogu korraldust ja koosseisu käsitlevad eeskirjad.

Nr 2111/2005

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2005. aasta määrus, mis käsitleb ühenduse nimekirja, millesse kantakse lennuettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse ühenduse piires tegevuskeeldu, koostamist ja lennureisijate teavitamist lendu teenindavast lennuettevõtjast ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivi 2004/36/EÜ artikkel 9.

Nr 473/2006

Komisjoni 22. märtsi 2006. aasta määrus, millega kehtestatakse rakenduseeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2111/2005 II peatükis osutatud ühenduse nimekirja tarvis, millesse kantakse lennuettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse ühenduse piires tegevuskeeldu.

Nr 474/2006

Komisjoni 22. märtsi 2006. aasta määrus, millega kehtestatakse rakenduseeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2111/2005 II peatükis nimetatud ühenduse nimekirja lennuettevõtjatest, kelle suhtes kohaldatakse ühenduse piires tegevuskeeldu, viimati muudetud järgmise õigusaktiga:

— komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/830.

Nr 1332/2011

Komisjoni 16. detsembri 2011. aasta määrus, millega kehtestatakse ühised õhuruumi kasutamise nõuded ja käitamisprotseduurid õhukokkupõrke vältimiseks, muudetud järgmise õigusaktiga:

— komisjoni määrus (EL) 2016/583.

Nr 646/2012

Komisjoni 16. juuli 2012. aasta rakendusmäärus, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 216/2008 kohaste trahvide ja perioodiliste karistusmaksete üksikasjalikud rakenduseeskirjad.

Nr 748/2012

Komisjoni 3. augusti 2012. aasta määrus, millega nähakse ette õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ja seadmete lennukõlblikkuse ja keskkon-naohutuse sertifitseerimise ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimise rakenduseeskirjad, muudetud järgmiste õigusaktidega:

— komisjoni määrus (EL) nr 7/2013,

— komisjoni määrus (EL) nr 69/2014,

— komisjoni määrus (EL) 2015/1039,

— komisjoni määrus (EL) 2016/5.

▼ **M24***Nr 965/2012*

Komisjoni 5. oktoobri 2012. aasta määrus, millega kehtestatakse lennutegevusega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008, muudetud järgmiste õigusaktidega:

- komisjoni määrus (EL) nr 800/2013,
- komisjoni määrus (EL) nr 71/2014,
- komisjoni määrus (EL) nr 83/2014,
- komisjoni määrus (EL) nr 379/2014,
- komisjoni määrus (EL) 2015/140,
- komisjoni määrus (EL) 2015/1329,
- komisjoni määrus (EL) 2015/640,
- komisjoni määrus (EL) 2015/2338,
- komisjoni määrus (EL) 2016/1199,
- komisjoni määrus (EL) 2017/363.

Nr 2012/780

Komisjoni 5. detsembri 2012. aasta otsus, milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 996/2010 (tsiviillennunduses toimuvate õnnetuste ja intsidentide uurimise ja ennetamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 94/56/EÜ) artikli 18 lõikega 5 loodud Euroopa lennuohutusosalaste soovitude kesksele andmekogule ja nendele soovitudele antud vastustele juurdepääsu õigusi.

Nr 628/2013

Komisjoni 28. juuni 2013. aasta rakendusmäärus, milles käsitletakse Euroopa Lennundusohutusameti töömeetodeid standardimiskontrollide korraldamisel ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 216/2008 eeskirjade kohaldamise järelevalvel ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 736/2006.

Nr 139/2014

Komisjoni 12. veebruari 2014. aasta määrus, millega kehtestatakse lennuväljadega seotud nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008, muudetud järgmise õigusaktiga:

- komisjoni määrus (EL) 2017/161.

Nr 319/2014

Komisjoni 27. märtsi 2014. aasta määrus, milles käsitletakse Euroopa lennundusohutusametile makstavaid lõive ja tasusid ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 593/2007.

Nr 376/2014

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta määrus, mis käsitleb tsiviillennunduses toimunud juhtumitest teatamist ning juhtumite analüüsi ja järelevalvet, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 996/2010 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/42/EÜ ja komisjoni määrused (EÜ) nr 1321/2007 ja (EÜ) nr 1330/2007.

▼ **M24***Nr 452/2014*

Komisjoni 29. aprilli 2014. aasta määrus, millega kehtestatakse kolmandate riikide käitajate lennutegevusega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008, muudetud järgmise õigusaktiga:

— komisjoni määrus (EL) 2016/1158.

Nr 1321/2014

Komisjoni 26. novembri 2014. aasta määrus õhusõidukite ja lennundustoodete ning nende osade ja seadmete jätkuva lennukõlblikkuse ning sellega tegelevate organisatsioonide ja isikute sertifitseerimise kohta, muudetud järgmiste õigusaktidega:

— komisjoni määrus (EL) 2015/1088,

— komisjoni määrus (EL) 2015/1536,

— komisjoni määrus (EL) 2017/334.

Nr 2015/340

Komisjoni 20. veebruari 2015. aasta määrus, millega kehtestatakse lennujuhitud lubade ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 216/2008 kohaste sertifikaatidega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused, muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) nr 923/2012 ja tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EL) nr 805/2011.

Nr 2015/640

Komisjoni 23. aprilli 2015. aasta määrus, milles käsitletakse teatavat liiki lennutegevuse suhtes kohaldatavaid täiendavaid lennukõlblikkustingimusi ja millega muudetakse määrust (EL) nr 965/2012.

Nr 2015/1018

Komisjoni 29. juuni 2015. aasta rakendusmäärus, millega kehtestatakse tsiviillennunduse selliste juhtumiliikide loetelu, millest vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 376/2014 tuleb kohustuslikus korras teatada.

Nr 2016/2357

Komisjoni 19. detsembri 2016. aasta otsus, milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade tõhusa järgimisega seotud puudusi koolitusorganisatsiooni Hellenic Aviation Training Academy (HATA) välja antud tunnistuste ja nende alusel välja antud osa 66 kohaste lubade osas.

4. Lennundusjulgestus*Nr 300/2008*

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta määrus, mis käsitleb tsiviillennundusjulgestuse ühiseeskirju ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2320/2002.

Nr 272/2009

Komisjoni 2. aprilli 2009. aasta määrus, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 300/2008 lisas sätestatud tsiviillennundusjulgestuse ühiseid põhistandardeid, muudetud järgmiste õigusaktidega:

— komisjoni määrus (EL) nr 297/2010,

▼ **M24**

- komisjoni määrus (EL) nr 720/2011,
- komisjoni määrus (EL) nr 1141/2011,
- komisjoni määrus (EL) nr 245/2013.

Nr 1254/2009

Komisjoni 18. detsembri 2009. aasta määrus, milles sätestatakse kriteeriumid, mille kohaselt on liikmesriikidel võimalik teha erandeid tsiviillennundusjulgestuse ühistest põhistandarditest ja võtta vastu alternatiivsed julgestusmeetmed, muudetud järgmise õigusaktiga:

komisjoni määrus (EL) 2016/2096.

Nr 18/2010

Komisjoni 8. jaanuari 2010. aasta määrus, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 300/2008 seoses riiklike tsiviillennundusjulgestuse järelevalve programmide kriteeriumidega.

Nr 72/2010

Komisjoni 26. jaanuari 2010. aasta määrus, millega nähakse ette tsiviillennundusjulgestuse valdkonnas korraldatavate komisjoni inspekteerimiste kord, muudetud järgmise õigusaktiga:

- komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/472.

Nr 2015/1998

Komisjoni 5. novembri 2015. aasta rakendusmäärus, millega nähakse ette lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed, muudetud järgmiste õigusaktidega:

- komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2426,
- komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/815.

Nr C(2015) 8005

Komisjoni 16. novembri 2015. aasta rakendusotsus, millega nähakse ette üksikasjalikud meetmed määruse (EÜ) nr 300/2008 artikli 18 punktis a osutatud teavet sisaldavate lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamiseks, muudetud järgmise õigusaktiga:

- komisjoni rakendusotsus C(2017) 3030.

5. Lennuliikluse korraldamine*Nr 549/2004*

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus, millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (raammäärus), muudetud järgmise õigusaktiga:

- määrus (EÜ) nr 1070/2009.

Komisjonil on Šveitsis talle artiklite 6, 8, 10, 11 ja 12 kohaselt antud volitused.

Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

lõikes 2 tuleks sõnad „ühenduse tasandil” asendada sõnadega „ühenduse tasandil, kaasates Šveitsi”.

▼ **M24**

Olenemata Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordialase kokkuleppe lisa teises taandes sätestatud horisontaalsest kohandusest, ei tõlgendata määruse (EÜ) nr 549/2004 artiklis 5 ega selles mainitud otsuse 1999/468/EÜ sätetes viidatud „liikmesriiki” Šveitsi kohta kehtivana.

Nr 550/2004

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus aeronavigatsiooniteenuste osutamise kohta ühtses Euroopa taevas (teenuse osutamise määrus), muudetud järgmise õigusaktiga:

— määrus (EÜ) nr 1070/2009.

Komisjonil on Šveitsis talle artiklite 9a, 9b, 15, 15a, 16 ja 17 kohaselt antud volitused.

Käesoleva kokkuleppe kohaldamisel muudetakse kõnealust määrust järgmiselt.

a) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

lõikesse 2 lisatakse pärast sõna „ühenduses” sõnad „ja Šveitsis”.

b) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

lõigetesse 1 ja 6 lisatakse pärast sõna „ühenduses” sõnad „ja Šveitsis”.

c) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

lõikesse 1 lisatakse pärast sõna „ühenduses” sõnad „ja Šveitsis”.

d) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

lõikesse 1 lisatakse pärast sõna „ühenduses” sõnad „ja Šveitsis”.

e) Artikli 16 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Komisjon edastab oma otsuse liikmesriikidele ning teavitab sellest teenuseosutajaid, kui see on õiguslikult asjassepuutuv.”

Nr 551/2004

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus õhuruumi korraldamise ja kasutamise kohta ühtses Euroopa taevas (õhuruumi määrus), muudetud järgmise õigusaktiga:

— määrus (EÜ) nr 1070/2009.

Komisjonil on Šveitsis talle artiklite 3a, 6 ja 10 kohaselt antud volitused.

Nr 552/2004

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgu koostalitlusvõime kohta (koostalitlusvõime määrus), muudetud järgmise õigusaktiga:

— määrus (EÜ) nr 1070/2009.

▼ **M24**

Komisjonil on Šveitsis talle artiklite 4 ja 7 ning artikli 10 lõike 3 kohaselt antud volitused.

Käesoleva kokkuleppe kohaldamisel muudetakse kõnealust määrust järgmiselt.

a) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

lõikesse 2 lisatakse pärast sõna „ühendusega” sõnad „või Šveitsiga”.

b) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

lõikesse 4 lisatakse pärast sõna „ühendusega” sõnad „või Šveitsiga”.

c) III lisa muudetakse järgmiselt:

punkti 3 teise ja viimasesse taandesse lisatakse pärast sõna „ühenduses” sõnad „või Šveitsis”.

Nr 2150/2005

Komisjoni 23. detsembri 2005. aasta määrus, milles sätestatakse ühised eeskirjad õhuruumi paindlikuks kasutamiseks.

Nr 1033/2006

Komisjoni 4. juuli 2006. aasta määrus, milles sätestatakse ühtset Euroopa taevast käsitlevad nõuded lennuplaanide korra kohta lennueelses etapis, muudetud järgmiste õigusaktidega:

— komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 923/2012,

— komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 428/2013,

— komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/2120.

Nr 1032/2006

Komisjoni 6. juuli 2006. aasta määrus, millega sätestatakse lennuandmete vahetamise automaatsüsteemidele esitatavad lendudest teavitamise, nende koordineerimise ja lennujuhtimisüksuste vahel üleandmise nõuded, muudetud järgmise õigusaktiga:

— komisjoni määrus (EÜ) nr 30/2009.

Nr 219/2007

Nõukogu 27. veebruari 2007. aasta määrus ühissettevõtte loomise kohta Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) väljaarendamiseks, muudetud järgmiste õigusaktidega:

— nõukogu määrus (EÜ) nr 1361/2008,

— nõukogu määrus (EL) nr 721/2014.

Nr 633/2007

Komisjoni 7. juuni 2007. aasta määrus, milles sätestatakse lendudest teavitamiseks, nende koordineerimiseks ja lennujuhtimisüksuste vahel üleandmiseks kasutatava lennuandmete edastamise protokollide kohaldamise nõuded, muudetud järgmise õigusaktiga:

— komisjoni määrus (EL) nr 283/2011.

▼ **M24**

Nr 2017/373 ⁽¹⁾

— Komisjoni 1. märtsi 2017. aasta rakendusmäärus, millega sätestatakse lennuliikluse korraldamise teenuste ja aeronavigatsiooniteenuste osutajate ning muude lennuliikluse korraldamise võrgustiku funktsioonide suhtes ja kõigi nende järelevalve suhtes kohaldatavad ühisnõuded ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 482/2008, rakendusmäärused (EL) nr 1034/2011, (EL) nr 1035/2011 ja (EL) 2016/1377 ning muudetakse määrust (EL) nr 677/2011.

Nr 29/2009

Komisjoni 16. jaanuari 2009. aasta määrus, millega kehtestatakse andmevahetusteenuste nõuded ühtse Euroopa taeva jaoks, muudetud järgmise õigusaktiga:

— komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/310.

Käesolevas kokkuleppes loetakse selle määruse sätteid järgmises kohanduses:

I lisa A osasse lisatakse „Switzerland UIR”.

Nr 262/2009

Komisjoni 30. märtsi 2009. aasta määrus, milles sätestatakse režiimi S pärin-gusaatja koodide kooskõlastatud määramise ja kasutamise nõuded ühtse Euroopa taeva kontekstis, muudetud järgmise õigusaktiga:

komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/2345.

Nr 73/2010

Komisjoni 26. jaanuari 2010. aasta määrus, millega kehtestatakse ühtse Euroopa taeva aeronavigatsiooniliste andmete ja aeronavigatsiooniteabe kvaliteedinõuded, muudetud järgmise õigusaktiga:

— komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 1029/2014.

Nr 255/2010

Komisjoni 25. märtsi 2010. aasta määrus, milles sätestatakse lennuliiklusvoo-gude juhtimise ühised eeskirjad, muudetud järgmiste õigusaktidega:

— komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 923/2012,

— komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/1006.

Nr K(2010)5134

Komisjoni 29. juuli 2010. aasta otsus ühtse Euroopa taeva tulemuslikkuse hindamise organi määramise kohta.

Nr 176/2011

Komisjoni 24. veebruari 2011. aasta määrus teabe kohta, mis tuleb esitada enne funktsionaalse õhuruumiosa kehtestamist ja muutmist.

⁽¹⁾ Määrust (EL) 2017/373 kohaldatakse alles alates 2020. aasta jaanuarist. Artikli 9 lõiget 2 kohaldatakse määruse 2017/373 jõustumise kuupäevast; ameti suhtes kohaldatakse artikli 4 lõikeid 1, 2, 5, 6 ja 8 ning artiklit 5 samuti jõustumise kuupäevast. Andmevahetusteenuste osutajate suhtes kohaldatakse artiklit 6 alates 1. jaanuarist 2019 ja kui tenuseosutaja taotleb artikli 6 kohaselt sertifikaati ja saab selle, kohaldatakse artiklit 6 tema suhtes alates määruse (EL) 2017/373 jõustumise kuupäevast. Senini jätkatakse määruse (EÜ) 482/2008 asjakohaste artiklite kohaldamist.

▼ **M24**

Nr 677/2011

Komisjoni 7. juuli 2011. aasta määrus, millega kehtestatakse lennuliikluse korraldamise (ATM) võrgustiku funktsioonide üksikasjalikud rakenduseeskirjad ja muudetakse määrust (EL) nr 691/2010, muudetud järgmiste õigusaktidega:

— komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 970/2014,

— komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/373.

Nr 2011/4130

Komisjoni 7. juuli 2011. aasta otsus võrgustiku haldusametuse määramise kohta ühtse Euroopa taeva lennuliikluse korraldamise võrgustikule.

Nr 1034/2011

Komisjoni 17. oktoobri 2011. aasta rakendusmäärus lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste ohutusjärelvalve kohta, millega muudetakse määrust (EL) nr 691/2010.

Nr 1035/2011

Komisjoni 17. oktoobri 2011. aasta rakendusmäärus, milles sätestatakse aeronavigatsiooniteenuste osutamise ühised nõuded ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 482/2008 ja (EL) nr 691/2010, muudetud järgmiste õigusaktidega:

— komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 923/2012,

— komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 448/2014.

Nr 1206/2011

Komisjoni 22. novembri 2011. aasta rakendusmäärus, millega kehtestatakse õhusõidukite identifitseerimise nõuded seoses ühtse Euroopa taeva seirega.

Käesolevas kokkuleppes loetakse selle määruse sätteid järgmises kohanduses:

I lissasse lisatakse „Switzerland UIR”.

Nr 1207/2011

Komisjoni 22. novembri 2011. aasta rakendusmäärus, milles sätestatakse ühtse Euroopa taeva seire toimivuse ja koostalitusvõime nõuded, muudetud järgmiste õigusaktidega:

— komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 1028/2014,

— komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/386.

Nr 923/2012

Komisjoni 26. septembri 2012. aasta rakendusmäärus, millega kehtestatakse ühised lennureeglid ning aeronavigatsiooniteenuseid ja -protseduure käsitlevad käitamissätted ning muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 1035/2011 ning määruseid (EÜ) nr 1265/2007, (EÜ) nr 1794/2006, (EÜ) nr 730/2006, (EÜ) nr 1033/2006 ja (EL) nr 255/2010, muudetud järgmiste õigusaktidega:

— komisjoni määrus (EL) nr 2015/340,

— komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/1185.

▼ M24*Nr 1079/2012*

Komisjoni 16. novembri 2012. aasta rakendusmäärus, millega kehtestatakse ühtses Euroopa taevas kasutatavad kõneside kanalisammud, muudetud järgmiste õigusaktidega:

— komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 657/2013,

— komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/2345.

Nr 390/2013

Komisjoni 3. mai 2013. aasta rakendusmäärus, millega kehtestatakse aeronavigatsiooniteenuste ja võrgustiku funktsioonide tulemuslikkuse kava.

Nr 391/2013

Komisjoni 3. mai 2013. aasta rakendusmäärus, milles sätestatakse aeronavigatsioonitasude süsteem.

Nr 409/2013

Komisjoni 3. mai 2013. aasta rakendusmäärus, milles käsitletakse ühisprojektide määramist, juhtimiskorra kehtestamist ja Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava elluviimist toetavate stiimulite väljaselgitamist.

Nr 2014/132

Komisjoni 11. märtsi 2014. aasta rakendusotsus, milles määratakse kindlaks kogu Euroopa Liitu hõlmavad lennuliikluse juhtimisvõrgu tulemuseemärgid ja häiretasemed teiseks võrdlusperioodiks (aastateks 2015–2019).

Nr 716/2014

Komisjoni 27. juuni 2014. aasta rakendusmäärus Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava rakendamist toetava ühise katseprojekti kehtestamise kohta.

Nr 2015/2224

Komisjoni 27. novembri 2015. aasta rakendusotsus, milles käsitletakse lennuliikluse korraldamise võrgustiku funktsioonide haldamisega tegeleva võrgustiku haldusnõukogu esimehe, liikmete ja nende asendusliikmete ametisse nimetamist teiseks aruandeperioodiks (2015–2019).

Nr 2016/1373

Komisjoni 11. augusti 2016. aasta rakendusotsus võrgustiku tulemuslikkuse kava heakskiitmise kohta ühtse Euroopa taeva tulemuslikkuse kava teiseks võrdlusperioodiks (2015–2019).

6. Keskkond ja müra*Nr 2002/30*

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. märtsi 2002. aasta direktiiv müraga seotud käitamispriirangute eeskirjade ja -korra kehtestamise kohta ühenduse lennuväljadel (artiklid 1–12 ja 14–18)

(kehtivad Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Leedu Vabariigi, Läti Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Slovaki Vabariigi, Sloveenia Vabariigi, Tšehhi Vabariigi ja Ungari Vabariigi ühinemistingimusi ning Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavaid muudatusi käsitleva akti I lisa muudatused, mis tulenevad II lisa 8. peatüki („Transpordipoliitika”) G jao („Õhustransport”) punktist 2).

▼ M24*Nr 89/629*

Nõukogu 4. detsembri 1989. aasta direktiiv tsiviilkasutuses olevate allaheli-kiirusega reaktiivlennukite müra piiramise kohta

(artiklid 1–8).

Nr 2006/93

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni teise väljaande (1988) 16. lisa 1. köite 3. peatüki II osas käsitletud lennukite lendude reguleerimise kohta.

7. Tarbijakaitse*Nr 90/314*

Nõukogu 13. juuni 1990. aasta direktiiv reisipakettide, puhkusepakettide ja ekskursioonipakettide kohta

(artiklid 1–10).

Nr 93/13

Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes

(artiklid 1–11).

Nr 2027/97

Nõukogu 9. oktoobri 1997. aasta määrus lennureteveõtja vastutuse kohta õnnetusjuhtumite puhul (artiklid 1–8), muudetud järgmise õigusaktiga:

— määrus (EÜ) nr 889/2002.

Nr 261/2004

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määrus, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 295/91

(artiklid 1–18).

Nr 1107/2006

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus puudega ja liikumispuudega isikute õiguste kohta lennureisi puhul.

8. Muud*Nr 2003/96*

Nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiiv, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik

(artikli 14 lõike 1 punkt b ja artikli 14 lõige 2).

9. Lisad

A: Euroopa Liidu privileegide ja immuuniteetide protokoll

B: Šveitsis EASA tegevuses osalejate üle teostatavat Euroopa Liidu finantskontrolli käsitlevad sätted.

▼ **M24***A LISA***EUROOPA LIIDU PRIVILEEGIDE JA IMMUNITEETIDE PROTOKOLL**

KÕRGED LEPINGUOSALISED,

VÕTTES ARVESSE, et kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 343 ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikliga 191 on Euroopa Liidul ja Euroopa Aatomienergiaühendusel liikmesriikide territooriumil oma ülesannete täitmiseks vajalikud privileegid ja immunitetid,

ON KOKKU LEPPINUD järgmistes sätetes, mis lisatakse Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule:

I PEATÜKK

EUROOPA LIIDU OMAND, VARA JA TEGEVUS*Artikkel 1*

Liidu ruumid ja ehitised on puutumatud. Neid ei või läbi otsida, arestida, konfiskeerida ega sundvõõrandada. Liidu omandi ja vara suhtes ei kehti Euroopa Kohtu loata ükski haldus- ega õiguslik piirang.

Artikkel 2

Liidu arhiivid on puutumatud.

Artikkel 3

Liit, tema vara, tulud ja muu omand on vabastatud kõikidest otsestest maksudest.

Alati kui võimalik, võtavad liikmesriikide valitsused asjakohased meetmed, et hüvitada või tagastada vallas- või kinnisvara hinnas sisalduvad kaudsed maksud või müügi maksud, kui liit teeb oma ametlikuks kasutuseks ulatuslikke oste, mille hind sisaldab selliseid makse. Neid sätteid ei kohaldata, kui nende mõjul liidu piires kahjustatakse konkurentsi.

Vabastus ei kehti selliste maksude ja tasude suhtes, mis katavad üksnes kommunalteenuste kulud.

Artikkel 4

Liidu ametialaseks kasutamiseks imporditavad ja eksporditavad kaubad on vabastatud kõikidest tollimaksudest, -keeldudest ja -piirangutest; selliselt imporditud kaupu ei või impordiriigi territooriumil müüa ega muul viisil võõrandada tasu eest ega tasuta, välja arvatud selle riigi valitsuse heakskiidetud tingimustel.

Samuti on liidu väljaanded vabastatud tollimaksudest, impordi- ja ekspordikeeldudest ning impordi- ja ekspordipiirangutest.

▼ **M24**

II PEATÜKK
SIDE JA REISILUBA (*LAISSEZ-PASSER*)

Artikkel 5

Liidu institutsioonidele võimaldatakse ametlikuks sidepidamiseks ja kõikide oma dokumentide edastamiseks iga liikmesriigi territooriumil sama kord, mille see riik tagab diplomaatilistele esindustele.

Liidu institutsioonide ametlikku kirjavahetust ja muid ametlikke teateid ei tseenseerita.

Artikkel 6

Liidu institutsioonide presidendid võivad liidu institutsioonide liikmetele ja teenistujatele väljastada nõukogu poolt liithäälteenamusega kehtestatud vormis reisiluba (*laissez-passer*), mida liikmesriikide ametiasutused tunnustavad kehtiva reisidokumendina. Neid reisilube väljastatakse ametnikele ja muudele teenistujatele tingimustel, mis on ette nähtud liidu ametnike personalieeskirjades ja muude teenistujate teenistustingimustes.

Komisjon võib sõlmida lepinguid nende reisilubade tunnustamiseks kehtivate reisidokumentidena kolmandate riikide territooriumil.

III PEATÜKK
EUROOPA PARLAMENDI LIIKMED

Artikkel 7

Euroopa Parlamendi istungipaika sõitvate või sealt lahkuvate Euroopa Parlamendi liikmete vaba liikumise suhtes ei kehtestata ühtegi haldus- ega muud piirangut.

Euroopa Parlamendi liikmetele võimaldatakse seoses tollikontrolli ja rahavahetusega:

- a) nende oma valitsuse poolt samad soodustused, mis välismaal ajutisel ametilähetusel olevatele kõrgetele ametnikele;
- b) teiste liikmesriikide valitsuste poolt samad soodustused, mis välisriikide valitsuste esindajatele ajutisel ametilähetusel.

Artikkel 8

Euroopa Parlamendi liikmeid ei või üle kuulata, nende suhtes tõkendit kohaldada ega neid kohtumenetlusele allutada nende poolt oma kohustuste täitmisel avaldatud arvamuste või antud häälte tõttu.

Artikkel 9

Euroopa Parlamendi istungjärkude ajal on parlamendi liikmetel:

- a) oma riigi territooriumil samasugune immuuniteet nagu selle riigi parlamendi liikmetel;
- b) teise liikmesriigi territooriumil immuuniteet tõkendite ja kohtumenetluse suhtes.

▼ **M24**

Immuneet kehtib Euroopa Parlamendi liikmete suhtes ka siis, kui nad reisivad Euroopa Parlamenti ja sealt tagasi.

Parlamendi liige ei saa nõuda immuneediga kaasnevaid õigusi, kui ta on tabatud õigusrikkumiselt, ning see ei takista Euroopa Parlamenti kasutamast õigust tühistada oma liikme immuneet.

IV PEATÜKK

**EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE TÖÖS OSALEVAD
LIIKMESRIIKIDE ESINDAJAD***Artikkel 10*

Liidu institutsioonide töös osalevatele liikmesriikide esindajatele, nende nõuandjatele ja tehnilistele asjatundjatele võimaldatakse oma kohustusi täites ning kohtumispaika ja sealt tagasi sõites tavapärased privileegid, immuneedid ja soodustused.

Käesolev artikkel kehtib ka liidu konsultatiivorganite kohta.

V PEATÜKK

EUROOPA LIIDU AMETNIKUD JA MUUD TEENISTUJAD*Artikkel 11*

Iga liikmesriigi territooriumil on liidu ametnikel ja muudel teenistujatel nende kodakondsusest olenemata järgmised privileegid ja immuneedid:

- a) vastavalt aluslepingute sätetele, mis käsitlevad ühest küljest ametnike ja muude teenistujate vastutust liidu ees ja teisest küljest Euroopa Liidu Kohtu pädevust liidu ja selle ametnike vahelistes vaidlustes, kohtulik puutumatus ametiülesannete täitmisel sooritatud tegude, sealhulgas suuliste ja kirjalike avalduste suhtes. Neile jääb see puutumatus ka pärast nende ametist lahkumist;
- b) teenistujate, nende abikaasade ja neist sõltuvate pereliikmete puhul ei kehti sissesõidupirangud ega välismaalaste registreerimise formaalsused;
- c) valuutavahetust reguleerivate määruste rakendamisel võimaldatakse neile samad soodustused, mis on ette nähtud rahvusvaheliste organisatsioonide ametnikele;
- d) õigus selles riigis esmakordsel ametisseasumisel tollimaksuvabalt riiki tuua oma mööbel ja muu vallasvara ning õigus oma mööbel ja muu vallasvara tollimaksuvabalt sellest riigist taas välja viia, kui nende ametikohustused selles riigis lõpevad; mõlemal juhul vastavalt tingimustele, mida peab vajalikuks selle riigi valitsus, kus seda õigust kasutatakse;
- e) õigus tollimaksuvabalt riiki tuua isiklikuks kasutamiseks mõeldud auto, mis on omandatud riigis, kus nad viimati elasid, või riigis, mille kodakondsed nad on, selle riigi siseturul valitsevate tingimuste kohaselt, ning see auto tollimaksuvabalt sellest riigist taas välja viia; mõlemal juhul vastavalt tingimustele, mida peab vajalikuks asjaomase riigi valitsus.

Artikkel 12

Kooskõlas tingimuste ja menetlusega, mille Euroopa Parlament ja nõukogu on seadusandliku tavamenetluse kohaselt ja pärast konsulteerimist asjaomaste

▼ M24

institutsioonidega määruste abil kinnitanud, on liidu ametnikud ja muud teenistujad kohustatud maksma liidule maksu töö- ja muudelt tasudelt, mida liit neile maksab.

Euroopa Liidu makstud töö- ja muudelt tasudelt ei maksta riiklikke makse.

Artikkel 13

Tulumaksu, omandimaksu ja pärandimaksu rakendamisel ning liidu liikmesriikide vahel sõlmitud topeltmaksustamise vältimist käsitlevate konventsioonide kohaldamisel loetakse nende liidu ametnike ja muude teenistujate elukohaks, kes üksnes oma kohustuste täitmiseks liidu teenistuses asuvad elama liikmesriiki, kus nad liidu teenistusse astudes ei ole maksukohustuslased, nii riigis, kus nad tegelikult elavad, kui ka riigis, kus nad on maksukohustuslased, viimati nimetatud riiki, tingimusel et see riik on liidu liige. See säte kehtib ka abikaasa kohta, kui abikaasa ei tegutse iseseisvalt tasustataval töökohal, ning käesolevas artiklis nimetatud isikute ülalpidamisel ja hoole all olevate laste kohta.

Eelmises lõigus nimetatud isikutele kuuluv vallasvara, mis asub selle riigi territooriumil, kus nad viibivad, on selles riigis vabastatud pärandimaksust; pärandimaksu suurust määrates loetakse selline vara nende isikute maksustavas elukoohariigis asuvaks, arvestades kolmandate riikide õigusi ja topeltmaksustamist käsitlevate rahvusvaheliste konventsioonide võimalikku kohaldamist.

Käesoleva artikli sätete kohaldamisel ei arvestata sellist elukohta, mis on seotud üksnes kohustuste täitmiseks muude rahvusvaheliste organisatsioonide teenistuses.

Artikkel 14

Euroopa Parlament ja nõukogu kehtestavad seadusandliku tavamenetluse kohaselt ja pärast konsulteerimist asjaomaste institutsioonidega määruste abil liidu ametnike ja muude teenistujate sotsiaalkindlustusagatiste kava.

Artikkel 15

Euroopa Parlament ja nõukogu määravad seadusandliku tavamenetluse kohaselt ja pärast konsulteerimist muude asjaomaste institutsioonidega määruste abil kindlaks liidu ametnike ja muude teenistujate kategooriad, kelle suhtes osaliselt või täielikult kehtivad artikli 11, artikli 12 teise lõigu ja artikli 13 sätted.

Liikmesriikide valitsustele teatatakse korrapäraselt sellistesse kategooriatesse kuuluvate ametnike ja muude teenistujate nimed, ametinimetused ja aadressid.

VI PEATÜKK

EUROOPA LIIDU JUURDE AKREDITEERITUD KOLMANDATE RIIKIDE ESINDUSTE PRIVILEEGID JA IMMUNITEEDID*Artikkel 16*

Liikmesriik, mille territooriumil on liidu institutsiooni asukoht, annab kolmandate riikide esindustele, mis on akrediteeritud liidu juurde, tavapärased diplomaatilised immunitetid ja privileegid.

▼ **M24****VII PEATÜKK**
ÜLDSÄTTED*Artikkel 17*

Liidu ametnikele ja muudele teenistujatele antakse privileegid, immuniteedid ja soodustused üksnes liidu huvides.

Iga liidu institutsioon peab ametnikule või muule teenistujale antud immuniteedi tühistama alati, kui kõnealune institutsioon leiab, et sellise immuniteedi tühistamine ei ole vastuolus liidu huvidega.

Artikkel 18

Käesoleva protokolliga kohaldamisel teevad liidu institutsioonid koostööd asjaomaste liikmesriikide vastutavate asutustega.

Artikkel 19

Artikleid 11–14 ja artiklit 17 kohaldatakse komisjoni liikmete suhtes.

Artikkel 20

Artikleid 11 kuni 14 ja artiklit 17 kohaldatakse Euroopa Liidu Kohtu kohtunike, kohtujuristide, kohtusekretärade ja kaasettekandjate suhtes, ilma et eelõeldu piiraks protokolliga Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta, kohtunike ja kohtujuristide kohtulikku puutumatuset käsitleva artikli 3 sätete kohaldamist.

Artikkel 21

Käesolevat protokolliga kohaldatakse ka Euroopa Investeeringupanga, selle organite liikmete, personali ning selle tegevuses osalevate liikmesriikide esindajate suhtes, ilma et see piiraks Euroopa Investeeringupanga põhikirja protokolliga sätete kohaldamist.

Euroopa Investeeringupank on vabastatud mis tahes kujul maksustamisest või muust sellelaadsest kohustusest tema kapitali mis tahes suurenemise korral ning sellega seotud võimalikest formaalsustest riigis, kus on kõnealuse panga asukoht. Samuti ei anna tema tegevuse lõpetamine või likvideerimine alust maksustamiseks. Panga ja selle organite põhikirjalist tegevust ei maksustata käibemaksuga.

Artikkel 22

Käesolevat protokolliga kohaldatakse ka Euroopa Keskpanka, selle organite liikmete ja personali suhtes, ilma et see piiraks Euroopa Keskpankade Süsteemi ning Euroopa Keskpanka põhikirja käsitleva protokolliga sätete kohaldamist.

Euroopa Keskpank on vabastatud mis tahes kujul maksustamisest või muust sellelaadsest kohustusest tema kapitali mis tahes suurenemise korral ning sellega seotud võimalikest formaalsustest riigis, kus on kõnealuse panga asukoht. Panga ja selle organite tegevust, mis lähtub Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanka põhikirjast, ei maksustata käibemaksuga.

▼ **M24***Liide***Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollis Šveitsis kohaldamise menetlus**

1. Kohaldamise laiendamine Šveitsile

Igat viidet liikmesriikidele Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollis (edaspidi „protokoll”) mõistetakse nii, et see hõlmab ka Šveitsi, kui järgmiste sätetega ei ole ette nähtud teisiti.

2. Agentuuri vabastamine kaudsetest maksudest (kaasa arvatud käibemaks)

Šveitsist eksporditavatel toodetel ja teenustel ei tule maksta Šveitsi käibemaksu. Kui tegemist on lennundusohutusameti ametlikuks kasutamiseks protokollis artikli 3 teise lõigu kohaselt Šveitsi tarnitavate toodete või seal osutatavate teenustega, vabastatakse need käibemaksust selle tagastamise teel. Käibemaksust vabastatakse juhul, kui toodete ja teenuste ostuhind arvel või sellega võrdsustatud dokumendil on kokku vähemalt 100 Šveitsi franki (maksud kaasa arvatud).

Käibemaksu tagastamine toimub sellekohase Šveitsi vormi esitamisel föderaalsete maksuameti käibemaksu osakonda. Taotlused tuleb üldjuhul läbi vaadata kolme kuu jooksul alates kuupäevast, kui tagastamisaotlus koos vajalike tõendavate dokumentidega esitati.

3. Lennundusohutusameti personali käsitlevate eeskirjade kohaldamise menetlus

Vastavalt protokollis artikli 12 teisele lõigule vabastab Šveits vastavalt riigisisese õiguse põhimõtetele lennundusohutusameti ametnikud ja teised töötajad nõukogu määruse (Euratom, ESTÜ, EMÜ) nr 549/69 ⁽¹⁾ artikli 2 tähenduses föderaal-, kantoni- ja kommuunimaksudest palgalt, töötasult ja tasudelt, mida neile maksab Euroopa Liit ja mis on maksustatud liidusisese maksuga.

Kõnealuse protokollis artikli 13 kohaldamisel ei käsitata Šveitsi liikmesriigina eespool esitatud punkti 1 tähenduses.

Lennundusohutusameti ametnikud ja teised töötajad ning nende pereliikmed, kes on Euroopa Liidu ametnike ja teiste teenistujate suhtes kehtiva sotsiaalkindlustuse süsteemi liikmed, ei pea tingimata olema allutatud Šveitsi sotsiaalkindlustuse süsteemile.

Euroopa Liidu Kohtul on ainupädevus kõigis agentuuri või komisjoni ja tema personali vahelisi suhteid käsitlevates küsimustes seoses nõukogu määruse (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68 ⁽²⁾ ja teiste Euroopa Liidu õiguse töötinimusi määratlevate sätete kohaldamisega.

⁽¹⁾ Nõukogu 25. märtsi 1969. aasta määrus (Euratom, ESTÜ, EMÜ) nr 549/69, millega määratakse kindlaks Euroopa ühenduste ametnike ja muude teenistujate kategooriad, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokollis artiklit 12, artikli 13 teist lõiku ja artiklit 14 (EÜT L 74, 27.3.1969, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 29. veebruari 1968. aasta määrus (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjad ja ühenduste muude teenistujate teenistustingimused ning komisjoni ametnike suhtes ajutiselt kohaldatavad erimeetmed (muudele teenistujatele kohaldatav kord) (EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1).

▼ M24*B LISA***FINANTSKONTROLL ŠVEITSI-POOLSETE EUROOPA LENNUNDUS-OHUTUSAMETI TEGEVUSES OSALEJATE ÜLE***Artikkel 1***Otsene teabevahetus**

Lennundusohutusamet ja komisjon suhtlevad otse kõigi Šveitsis asuvate isikute või ettevõtjatega, kes osalevad lennundusohutusameti tegevuses lepinguosalisena, lennundusohutusameti programmis osalejatena, isikutena, kellele on tehtud makseid lennundusohutusameti või komisjoni eelarvest, või alltöövõtjatena. Need isikud võivad edastada otse komisjonile või lennundusohutusametile kogu olulise teabe ja dokumendid, mis nad peavad esitama vastavalt käesolevas otsuses viidatud vahenditele, sõlmitud lepingutele või kokkulepetele ja kõigile nende alusel vastuvõetud otsustele.

*Artikkel 2***Kontrollid**

1. Vastavalt 25. juuni 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, ⁽¹⁾ ja lennundusohutusameti finantseeskirjale, mille haldusnõukogu võttis vastu 26. märtsil 2003 vastavalt komisjoni 19. novembri 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 185, ⁽²⁾ ja muudele käesolevas otsuses osutatud õigusaktidele võib Šveitsis asutatud ettevõtetega sõlmitud lepingutes ja kokkulepetes ning nendega koos vastuvõetud otsustes ette näha, et nende ja nende alltöövõtjate juures võivad igal ajal toimuda teaduslikud, finants-, tehnoloogilised või muud auditid, mida viivad läbi lennundusohutusameti või komisjoni ametnikud või lennundusohutusameti ja komisjoni poolt volitatud muud isikud.

2. Lennundusohutusameti või komisjoni ametnikele ja muudele kõnealuse ameti ja komisjoni volitatud isikutele peab olema tagatud kontrolli teostamiseks vajalik juurdepääs ruumidele, töödele ja dokumentidele ning kogu auditi teostamiseks vajalikule teabele, kaasa arvatud elektroonilisel kujul. Seda juurdepääsuõigust väljendatakse selgesõnaliselt lepingutes ja kokkulepetes, mis on sõlmitud käesolevas otsuses viidatud vahendite rakendamiseks.

3. Euroopa Kontrollikojal on samad õigused kui komisjonil.

4. Auditid võivad toimuda kuni viis aastat pärast käesoleva otsuse kehtivuse lõppu või vastavalt sõlmitud lepingutes või kokkulepetes ning vastuvõetud otsustes ettenähtud tähtaegadele.

5. Šveitsi föderaalset finantskontrolli teavitatakse eelnevalt Šveitsi territooriumil teostatavatest audititest. See teave ei ole niisuguste auditite teostamise seaduslik tingimus.

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 72.

▼ **M24***Artikkel 3***Kohapealne kontroll**

1. Käesoleva kokkuleppe kohaselt on komisjon (OLAF) volitatud teostama kohapealset kontrolli ja ülevaatusi Šveitsi territooriumil vastavalt tingimustele, mis on sätestatud nõukogu 11. novembri 1996. aasta määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest⁽¹⁾.

2. Kohapealse kontrolli ja inspekteerimise valmistab komisjon ette ja viib läbi tihedas koostöös Šveitsi föderaalse finantskontrolli või teiste pädevate, Šveitsi föderaalsete finantskontrolli määratud Šveitsi asutustega. Asjaomastele asutustele teatatakse võimalikult kiiresti kontrolli ja inspekteerimise objekt, eesmärk ja õiguslik alus, et nad võiksid tagada igakülgse vajaliku abi. Sel eesmärgil võivad Šveitsi pädevate asutuste töötajad osaleda kohapealses kontrollis ja inspekteerimises.

3. Kui asjaomased Šveitsi asutused soovivad, võivad kohapealse kontrolli ja inspekteerimise korraldada komisjon ja kõnealused asutused ühiselt.

4. Kui programmis osalejad on kohapealse kontrolli või inspekteerimise vastu, tagavad Šveitsi asutused siseriiklikke eeskirju järgides komisjoni inspektoritele igakülgse vajaliku abi kohapealse kontrolli ja inspekteerimise edukaks teostamiseks.

5. Komisjon edastab võimalikult kiiresti Šveitsi föderaalsetele finantskontrollile kõik asjaolud või kahtlused selliste rikkumiste kohta, millest ta on kohapealse kontrolli või inspekteerimise käigus teadlikuks saanud. Igal juhul peab komisjon teavitama eespool nimetatud asutust kontrolli või inspekteerimise tulemustest.

*Artikkel 4***Teavitamine ja nõustamine**

1. Käesoleva lisa edukaks rakendamiseks vahetavad ühenduse ja Šveitsi pädevad asutused regulaarselt teavet ning peavad ühe või teise lepinguosalise taotlusel nõupidamisi.

2. Šveitsi pädevad asutused teavitavad viivitamatult lennundusohutusametit ja komisjoni kõigist neile teatavaks saanud asjaoludest või kahtlustest seoses eeskirjade eiramisega käesolevas kokkuleppes viidatud vahendite kohaldamiseks sõlmitud lepingute ja kokkulepete sõlmimisel ja rakendamisel.

*Artikkel 5***Konfidentsiaalsus**

Kogu käesoleva lisa alusel mis tahes vormis edastatud või saadud teavet käsitletakse ametisaladusena ja seda kaitstakse nagu muud samalaadset informatsiooni Šveitsi õigusaktide ja ühenduse institutsioonide suhtes kehtivate vastavate sätetega. Sellist teavet võib edastada üksnes ühenduse institutsioonides, liikmesriikides või Šveitsis olevatele isikutele, kes oma ülesannete tõttu peavad seda teadma; samuti tohib seda teavet kasutada üksnes selleks, et tagada lepinguosaliste finantshuvide tõhus kaitse.

⁽¹⁾ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

▼ M24*Artikkel 6***Haldusmeetmed ja -sanktsioonid**

Ilma et see piiraks Šveitsi karistusõiguse kohaldamist, võib agentuur või komisjon võtta haldusmeetmeid ja määrata halduskaristusi vastavalt nõukogu määrusele (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad⁽¹⁾ ja komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, samuti nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta⁽²⁾.

*Artikkel 7***Sissenõudmine ja täitmine**

Lennundusohutusameti ja komisjoni poolt käesoleva otsuse rakendusallas vastu võetud otsused, mis sisaldavad rahalisi kohustusi muudele isikutele kui riikidele, kuuluvad täitmisele Šveitsis.

Täitekorraldus väljastatakse ilma muu kontrollita pärast dokumendi autentsuse tõestamist Šveitsi valitsuse määratud asutuse poolt, kes teavitab sellest lennundusohutusametit või komisjoni. Sundtäitmine toimub vastavalt Šveitsi menetlusõigusele. Täitedokumendi aluseks oleva otsuse seaduslikkust kontrollib Euroopa Liidu Kohus.

Euroopa Liidu Kohtu otsused, mis tehakse vahekohtuklausli alusel, kuuluvad täitmisele samadel tingimustel.

⁽¹⁾ ELT L 357, 31.12.2002, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

LÕPPAKT

EUROOPA ÜHENDUSE

ja

ŠVEITSI KONFÖDERATSIOONI täievolilised esindajad

võtsid Luxembourgis 21. juunil 1999. aastal toimunud kohtumisel, mille eesmärk oli Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordialase lepingu allakirjutamine, vastu allpool nimetatud ja käesolevale lõppaktile lisatud ühisdeklaratsioonid:

— ühisdeklaratsioon kolmandate riikidega sõlmitud lepingute kohta,

— ühisdeklaratsioon edasiste läbirääkimiste kohta.

Võeti teadmiseks ka järgmised käesolevale lõppaktile lisatud deklaratsioonid:

— deklaratsioon Šveitsi osalemise kohta komiteedes,

— Šveitsi deklaratsioon Euroopa Ühenduste Kohtu põhikirja võimaliku muutmise kohta.

Hecho en Luxemburgo, el ventiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve.

Udfærdiget i Luxembourg den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-nine.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenenneentig.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove.

Tehty Luxemburgissa kahdentenäkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän.

Som skedde i Luxemburg den tjogoförsta juni nittonhundraionio.

Por la Comunidad Europea
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Per la Comunità europea
 Voor de Europese Gemeenschap
 Pela Comunidade Europeia

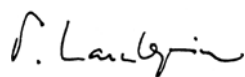

▼B

Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für der Schweizerischen Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska Edsförbundets vägnar

▼B

ÜHISDEKLARATSIOON

kolmandate riikidega sõlmitud lepingute kohta

Lepinguosalised tunnistavad, et on soovitatav astuda vajalikke samme, et kindlustada omavahelistes õhutranspordialastes suhetes järjepidevus ja samadel põhimõtetel rajanevate laiemate õhutranspordialaste lepingute sõlmimine.

▼B**ÜHISDEKLARATSIOON****edasiste läbirääkimiste kohta**

Euroopa Ühendus ja Šveitsi Konföderatsioon teatavad oma kavatsusest korraldada läbirääkimised eesmärgiga sõlmida lepingud ühist huvi pakkuvates valdkondades nagu 1972. aasta vabakaubanduslepingu protokoll 2 ajakohastamine ja Šveitsi osalemine teatavates ühenduse koolitus-, noorsoo-, meedia-, statistika- ja keskkonnaprogrammides. Need läbirääkimised tuleks kiiresti ette valmistada, niipea kui käimasolevad kahepoolsed läbirääkimised on lõpetatud.

▼B**DEKLARATSIOON****Šveitsi osalemise kohta komiteedes**

Nõukogu lepib kokku, et Šveitsi esindajad võivad, kui küsimus puudutab neid, vaatlejatena osaleda järgmiste komiteede koosolekutel ja ekspertidest koosnevate töörühmade tegevuses:

- teadusprogrammide komiteed, sealhulgas teadus- ja tehnikauuringute komitee (CREST),
- võõrtöötajate sotsiaalkindlustuse halduskomisjon,
- kõrgharidusdiplomide vastastikuse tunnustamise koordineerimisrühm,
- lennuliinide ja õhustranspordi valdkonnas konkurentsieeskirjade rakendamise nõuandekomiteed.

Šveitsi esindajatel ei ole õigust viibida nende komiteede hääletamise juures.

Teiste komiteede puhul, mis tegelevad nende lepingute reguleerimisalasse kuuluvate valdkondadega, mille suhtes Šveits on vastu võtnud *acquis communautaire* või samaväärsed meetmed, konsulteerib komisjon Šveitsi ekspertidega Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artiklis 100 kirjeldatud viisil.

ŠVEITSI DEKLARATSIOON

Euroopa Ühenduste Kohtu põhikirja võimaliku muutmise kohta

Šveitsi valitsus viitab oma ootusele, mille kohaselt juhul, kui Euroopa Ühenduste Kohtu põhikirja ja töökorda muudetakse eesmärgiga lubada juristidel, kellel on õigus olla esindatud käesoleva kokkuleppega sarnaste lepingute osapoolteks olevate riikide kohtutes, olla esindatud Euroopa Ühenduse Kohtus, siis hõlmaks selline muudatus ka Šveitsi kohtutes praktiseerivatele juristidele antavat võimalust olla esindatud Euroopa Ühenduste Kohtus kooskõlas käesoleva kokkuleppega.

Teave Šveitsi Konföderatsiooniga sõlmitud seitsme lepingu jõustumise kohta isikute vaba liikumise, õhu- ja maismaatranspordi, riigihanke, teadus- ja tehnikaalase koostöö, vastavushindamise vastastikuse tunnustamise ning põllumajandustoodete kaubanduse sektoris

Pärast isikute vaba liikumise, õhu- ja maismaatranspordi, riigihanke, teadus- ja tehnikaalase koostöö, vastavushindamise vastastikuse tunnustamise ning põllumajandustoodete kaubanduse sektoris Luxembourgis 21. juunil 1999. aastal ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Šveitsi Konföderatsiooni vahel alla kirjutatud seitsme lepingu jõustumiseks vajalike menetluste lõpuleviimisest lõplikku teavitamist 17. aprillil 2002. aastal jõustuvad need lepingud üheaegselt 1. juunil 2002. aastal.